

Foto: W. Nagel

Upravljanje z jelenjadjo v Republiki Srbiji

V Republiki Srbiji je upravljanje z jelenjadjo tradicionalno zelo uspešno na območju Vojvodine, kjer se tudi srečujejo populacije baranjske (podonavske) in karpatske navadne jelenjadi. V tamkajšnjih ugodnih naravnih razmerah jeleni pogosto dosegajo izjemne trofejne vrednosti. V tamkajšnjem delu Srbije je bila v letu 2015 uradna ocena spomladanske številčnosti jelenjadi ocenjena na 4.340 osebkov, letni odstrel pa je znašal 968 osebkov. Prav lovišča s posebnim namenom – ob Donavi od Bačkega

Monoštra do Deliblatske peščare – so dobro znana mnogim slovenskim lovcom pa tudi drugim iz širšega evropskega prostora. Ob tem je zanimivo omeniti dejstvo, da je bila prva naselitev jelenjadi v Deliblatsko peščaro že leta 1943 iz beograjskega živalskega vrta, od koder so pripeljali tri jelene in pet košut.

Na območju osrednje Srbije je bila v preteklosti jelenjad prav tako široko razprostranjena in številna, vendar so bile mnoge populacije iztrebljene zaradi »pretiranega in nekontroliranega lova, prehranske

Razpravo, ki je sledila referatom posameznih avtorjev, je vodil dr. Boštjan Pokorny.

konkurence domačih živali in uničevanja ali poslabševanja stanišč». Dandanes je na 5,6 milijona hektarov, ki jih 33 % pokriva gozd, celotna spomladanska številčnost jelenjadi uradno ocenjena na zgolj 1.030 osebkov, zabeleženi odstrel pa znaša le 67 osebkov na leto. Stanje so poskušali izboljšati z več naselitvami; prvič že leta 1954 v Malem Jastrebcu, nato leta 1960 v Delji Jovanu in leta 1962 na Južnem in Severnem Kučaju, v zadnjem obdobju, leta 1997, pa še v Velikem Jastrebcu in Sokolovici, leta 1998 na Ceru, leta 2000 na Čemerniku in leta 2005 na Bukoviku. Tako nasta-

Udeleženci strokovne delavnice o upravljanju z navadno jelenjadjo, ki je bila 3. 12. 2016 na Gozdarski fakulteti Univerze v Beogradu.

OB 120-LETNICI LOVSKE ZVEZE SRBIJE IZROČILI PLAKETO LZS

Lovska zveza Srbije je 22. 10. 2016 organizirala veliko vsedržno proslavo v počastitev 120-letnice ustanovitve in delovanja. Približno tisoč predstavnikov lovskih organizacij iz vseh delov države se je zbralo v beograjskem Domu sindikatov, kjer so ob kulturnem programu predstavili tudi knjigo (zbornik) in video, ki so ju izdali ob tem jubileju. Poleg predstavnikov njihovih lovskih organizacij so se proslave udeležili tudi visoki državni predstavniki in predstavniki nacionalnih lovskih zvez sosednjih držav, Združenja evropskih lovskih zvez (FACE) in Mednarodnega sveta za lovstvo in ohranitev divjadi (CIC). Predsednik LZS mag. Lado Bradač je ob tej priložnosti predsedniku Srbske lovske zveze Draganu Šormasu izročil slavnostno plaketo Lovske zveze Slovenije. – Besedilo in foto: Srečko Žerjav

Srečko Žerjav je predstavil upravljanje z jelenjadjo v Sloveniji.

le populacije v severovzhodni Srbiji se uspešno razmnožujejo in že omogočajo lovno upravljanje. Žal pa temu ni tako na na območju Malega Jastrebcu, kjer je novonastala populacija »iztrebljena zaradi čezmernega lova in brezbržnosti gozdarskih strokovnjakov«. Za podobne rezultate ponovnega naseljevanja (reintrodukcije) na območju osrednje Srbije ocenjujejo tudi, da niso bila v zadovoljivi meri upoštevana leta 1995 sprejeta navodila izvedencev za jelenjad (*Deer Specialist Group*) Mednarodne zveze za varstvo narave (IUCN). Predvsem navajajo neizpolnjevanje predprojektne aktivnosti na območjih naselitve, s katerimi bi bilo treba odpraviti vzroke za izginotje prejšnje populacije in nezadostno dolgoročno politično in finančno podporo ponovni naselitvi.

Ker so navedeni podatki zelo zgovorni, je Ministrstvo za kmetijstvo Republike Srbije lani jeseni razpisalo znanstvenoraziskovalni projekt, ki bo podrobneje proučil vzroke in posledice izginjanja jelenjadi v osrednji Srbiji in določil območja za ponovno naselitev. Projekt vodi dr. **Dragan Gačić**, ki ga poznamo tudi po njegovih prispevkih na strokovnih posvetovanjih o upravljanju z divjadjo v Sloveniji. Na Gozdarski fakulteti Univerze v Beogradu je bila zato 3. 12. 2016 strokovna delavnica na temo upravljanja z navadno jelenjadjo, na katero so bili povabljeni tudi dr. **Boštjan Pokorny**, dr. **Klemen Jerina** in **Srečko Žerjav**, da bi predstavili način upravljanja s to divjadjo v Sloveniji, saj velja za uspešnega že vse od njene ponovne naselitve v začetku prejšnjega stoletja do danes. Delavnica je bila organizirana kot t.i. multidisciplinarno posvetovanje o dejavnikih, ki vplivajo na okolje in posebej na populacije jelenjadi v Srbiji. V razpravi po predstavitvah posameznih referentov, ki jo je vodil prav dr. Pokorny, se je izoblikovalo mnenje, da je v osrednji Srbiji naravno okolje na mnogih območjih zelo ugodno za jelenjad, žal pa to ne velja za socialno okolje.

Projektu in predvsem navadni jelenjadi v osrednji Srbiji želimo svetlejšo prihodnost!

Srečko Žerjav